

Paraša: Emor

6 106 písmen

1 614 slov

124 veršů

215 řádek

63 micvot

אִשָּׁה זֹנָה וְחַלְלָה לֹא יִקְחוּ וְאִשָּׁה גְרוּשָׁה מֵאִשָּׁה לֹא יִקְחוּ כִּי-
קֹדֶשׁ הוּא לַאלֹהִיו:

Proto ať si kněží neberou zpustlou a znesvěcenou ženu a neberou si ženu manželem zapuzenou, kněz je svatý kvůli svému Bohu.

Sidra pro tento týden: Emor**1. alija (Va-jikra 21:1–15)**

Moše předává kněžím následující instrukce: **263. micva**

1. Nesmí se dotýkat mrtvoly, aby se rituálně neznečistili – **264. micva** výjimkou jsou případy, kdy musí pohřbit některého z blízkých příbuzných. **265. micva** 2. Je jim zakázáno oholit si na znamení smutku hlavu nebo si dělat smuteční jizvy, tetování a podobné zvyky. **266.–268. micva** 3. Nesmí si brát za manželky ženy nevalné pověsti, ženy zapuzené či rozvedené. **269. micva** 4. Pokud se dcera kněze proviní morálně nevázaným chováním, je odsouzena k trestu smrti upálením. Následují nařízení pro velekněze (*kohen gadol*). **270. micva** 1. Velekněz si nesmí nechat růst dlouhé vlasy. **271. micva** 2. Nesmí pohřbit ani blízkého příbuzného. 3. Neměl by opouštět svatyni. **272. micva** 4. Za manželku si může vzít pouze pannu, která nikdy nebyla provdána. **273.–274. micva** 5. Nesmí si vzít vdovu, rozvedenou ženu nebo ženu lehkých mravů.

Kohenovi je zakázáno znečišťovat se kontaktem s mrtvým s výjimkou svých blízkých příbuzných: matky, otce, syna, dcery, bratra a svobodné sestry. Kdo v tomto seznamu chybí (pomoci by mohlo zamyšlení nad tím, za koho sedíme šivu)? Jaký by mohl být důvod?

2. alija (21:16–22:16)

275.–277. micva Jsou vyjmenovány různé druhy fyzických vad, které kohena diskvalifikují z kněžské služby v chrámu. Takový kněz nesmí přinášet oběti, ale může obětiny (*kodašim*), které jsou určené kněžím za obživu, jíst. **278. micva** Kněz, který by se rituálně znečistil, nesmí oběti ani přinášet, **279. micva** ani jíst z obětí, dokud není rituálně čistý, jinak zemře. **280.–281. micva** Jsou vyjmenovány zákony týkající se potravin, které smí jíst pouze kněží (*truma*). Kromě kněží z *trumy* mohou jíst i jejich manželky a dokonce i jejich nežidovští služebníci, pokud nějaké mají. Dcera kněze, která se provdá za Levitu nebo Jisra'elce, už z *trumy* jíst nesmí, pouze pokud by ovdověla nebo se rozvedla a vrátila se zpět do otcovského domu.

3. alija (22:17–33)

Zákony ohledně dobrovolných obětí přinášejících ke slibu nebo jako dar. **285.–292. micva** Obětovaná zvířata musí splňovat určité parametry a zvířata nesmí trpět žádnými fyzickými neduhy, ani být vykastrováné. **293. micva** Zvíře musí být alespoň osm dní staré. Oběť je třeba sníst během dne, kdy je přivedena, do rána z ní nic nesmí zůstat. **294. micva** Zvíře určené k oběti nesmí být poraženo ve stejný den jako

jeho mládě. **295. micva** Zákaz znesvěcovat Boží Jméno.

296. micva Příkaz světit Boží Jméno.

4. alija (23:1–22)

Zákony ohledně šabaty a svátků. **297.–301. micva** Během svátku Pesach platí povinnost jíst nekynuté chleby. První a poslední ze sedmi dnů jsou svátky (*jamim tovim*), během nichž platí zákaz „služebné práce“. **302.–305. micva** Od druhého dne Pesachu se přináší omer. Až od přinesení omeru a jeho obětování je zakázáno jíst cokoli z nové úrody. **306. micva** Je přikázáno napočítat 49 dní od 16. nisanu do předvečera Šavu'ot. **307.–309. micva** Na Šavu'ot se přináší dvojitá oběť chlebů a platí zákaz práce. Zopakování nařízení ohledně ponechání úrody z okraje pole chudým.

Je přikázáno počítat celých 7 týdnů a v den po sedmém týdnu přinést z nové úrody obilnou oběť. Tomuto svátku říkáme Šavu'ot. Co z toho všeho děláme dnes? Jaký může být důvod spojení Pesachu a Šavu'ot? Jak s těmito svátky souvisí Sukot?

5. alija (23:23–32)

310.–312. micva Ustanovení prvního dne sedmého měsíce jako den troubení na šofar, který dnes známe jako Roš ha-šana. **313.–318. micva** Den smíření je nazván dnem půstu. Během těchto dní je rovněž zakázána práce, ale trest za porušení zákazu práce na Jom kipur je přísnější.

6. alija (23:33–44)

Po sedmi dnech svátku Sukot následuje Šmini aceret. **318.–323. micva** Během prvního dne Sukot a na Šmini Aceret platí zákaz práce. Na Sukot i Šmini Aceret je třeba přinést přídatnou oběť. **324.–325. micva** Na Sukot je přikázáno uchopit čtyři druhy a přebývat v dočasných příbytcích.

7. alija (24:1–23)

Moše předává lidu instrukce jak přinášet čistý olivový olej pro každodenní zapalování menory v miškanu. Moše má rovněž obstarat mouku na předkladné chleby, které se dávají na pro ně zvlášť zhotovený stůl (*šulchan*) a zůstávají tam po celý týden. V táboře dojde k souboji a jeden muž zlořečí Bohu. Je odsouzen k smrti a ukamenován.

Haftara (Jechezkel 44:15–44:31)

Prorok v haftare vyjmenovává zákony, které se budou týkat kněží při jejich službě v obnoveném chrámu. V některých ohledech jsou jeho nařízení dokonce přísnější než nařízení v Tóře.

Ideály a realpolitik

„Kněží z kmene Levi, synové Cadokovi, kteří i v době, kdy ode mne odpadli synové Jisra'ele, zachovávali službu v mém svatostánku, ti ať ke mně přistupují...“

Paraša Emor se týká především pravidel pro kněze a velekněze a vyjmenovává nejružnější omezení, které kněžský kmen musí dodržovat, nemá-li se zpronevřit svému poslání. Jechezkel byl rovněž původem kohen (kněz), který byl odvečen do vyhnanství v Babylónii po zničení prvního Chrámu. Jako kněz a prorok byl dobře obeznámen s tím, jak to v Chrámu chodilo a byl si vědom toho, že Chrám je stejně jako všechny lidské instituce otevřen korupci a náboženské věrolomnosti. Tuto korupci popisuje ve verších, které haftaře z tohoto týdne předchází: „Levitě, kteří se ode mne vzdálili, když Izrael zbloudil, když se ode mne vzdálili za svými modlami, ponесou svůj trest. Budou jen příslužovat v mé svatyni u bran domu ... Protože jim sloužili před modlami a stali se příčinou pádu domu Jisra'ele, proto jsem o nich přísahal, je výrok Pána Hospodina – ponесou svůj trest.“ (44,10-12) Ani formální autoritativní postavení kněží a levitů nezabránilo těmto představitelům lidu Jisra'ele, aby se stali spoluviníky v tom, že lid svedli na scestí. Jechezkel se ve svém proroctví snaží tyto zdiskreditované vůdce degradovat a nahradit je důvěryhodnějšími představiteli. Hlásal reorganizaci vedení Chrámu pod novým vedením, jehož bezúhonnosti důvěřoval: „Kněží z kmene Levi, synové Cadokovi, kteří i v době, kdy ode mne odpadli synové Jisra'ele, zachovávali službu v mém svatostánku, ti ať ke mně přistupují, aby mne obsluhovali a stáli

před mou tváří...“ Jechezkel se v této úvaze neřídí „revolučním duchem“ s cílem nastolit ideální a bezchybnou vládu. Jeho proroctví připomíná spíše klasickou realpolitik – cílem není kompletní změna dosavadního řádu, nýbrž dosadit do čela ty, kteří byli Bohu nejméně, aby se napravila pošramocená reputace celé instituce.

Proroci jako Jechezkel se potýkali s podobnými problémy a výzvami, s jakými se střetáváme i my dnes – mnozí z nás nemají důvěru ve své zástupce a představitele. Přejeme si změnu k lepšímu, ale někdy jsou naše nároky až příliš vysoké. Od našich představitelů očekáváme téměř svatost, aniž by nás napadlo, jestli bychom této svatosti byli schopni my sami. Nesplní-li náš kandidát všechny naše představy do puntíku, nemáme problém ho zavrhnout. V otázkách světonázoru a víry neradi děláme kompromisy. Jechezkelovo proroctví nás ale učí, že ne vždy je možné dosáhnout ideálního řešení a že kompromisy mají smysl, pokud chrání to nejdůležitější. Jechezkel mohl ovlivnit změnu pouze v oblasti, kterou měl pod kontrolou, a proto tak učinil – s nadějí, že pomůže posunout věci k lepšímu. A tak by tomu mělo být i v našem případě – i přes naše nedokonalosti, kterých se nikdy nezbavíme, bychom se měli pokusit o tikun/nápravu alespoň tam, kde na tento úkol stačíme

